

Delyth Jewell AS
Cadeirydd
Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon, a Chysylltiadau Rhyngwladol
Senedd Cymru
CF99 1SN
SeneddDiwylliant@senedd.cymru

9 Mai 2024

Darlledu Gwasanaeth Cyhoeddus yng Nghymru: Ymateb S4C i Adroddiad y Pwyllgor

Annwyl Delyth,

Mae diddordeb y Pwyllgor ym maes darlledu gwasanaeth cyhoeddus yng Nghymru i'w groesawu ac rydym yn gwerthfawrogi'r gefnogaeth drawsbleidiol i sicrhau dyfodol cynaliadwy i S4C. Fel ichi grybwyll yn eich adroddiad '[Y sefyllfa sydd ohoni](#)', mae'n hollbwysig ein bod ni'n gallu mynd i'r afael â'r heriau a chyfleoedd wrth i'r byd cyfryngol drawsnewid, er mwyn parhau i ddiwallu anghenion ein cynulleidfaoedd. Ac er bod y dirwedd ddarlledu yn newid yn gyflym, mae yna le allweddol o hyd i gyfryngau gwasanaeth cyhoeddus ac i S4C fel gwasanaeth unigryw yn y dirwedd honno.

Cytunwn â phrif ganfyddiadau eich adroddiad: bod angen dirfawr am y newidiadau deddfwriaethol sydd ar ddod drwy'r Bil Cyfryngau a'r grym angenrheidiol ar Ofcom i orfodi'r drefn reoleiddiol, bod angen ar ddarlledu gwasanaeth cyhoeddus gyllid cynaliadwy i'r dyfodol, a bod gofyn am feiddgarwch wrth inni addasu, esblygu ac ymgymryd â heriau'r oes ddigidol.

Cyllid S4C

Heddiw, mae S4C yn bodoli mewn marchnad gystadleuol tu hwnt. Mae'n bwysig, felly, bod cynnwys S4C ar gael ar ystod eang o blatfformau, ac yn gynnwys o ansawdd uchel sydd yn hawlio sylw ac yn cynnig rhywbeth unigryw i'w gwylwyr.

Mae'r sicrwydd ariannol a'r buddsoddiad ychwanegol a dderbyniom yn Setliad Ffi'r Drwydded 2022 hyd nes 2027-28 wedi bod yn gwbl hanfodol i'n galluogi i gynllunio ar gyfer y blynyddoedd nesaf, a hynny yng nghyd-destun datblygiadau digidol parhaus a darlun economaidd heriol. Bu'r dyfarniad o gyllid ychwanegol, er enghraifft, yn allweddol i alluogi cynnig S4C Clic ar blatfformau newydd, i dyfu cynnwys ffurf fer a chanolig ar-lein ar gyfer cynulleidfaoedd iau, ac i ddatblygu gwasanaeth newyddion digidol S4C, tra'n gwarchod ein gwasanaeth teledu craidd a'r gyllideb raglenni.

Calonogol yw gweld y buddsoddiad a'r strategaeth hon yn llwyddo, wrth i S4C gynnal ei chyrhaeddiad wythnosol yng Nghymru yn dda ac adennill rhywfaint o'r gynulleidfa iau wrth i wyllo digidol S4C gynyddu yn sylweddol.

Ers 1982, mae S4C wedi'i hariannu drwy amryw fformiwlâu a ffynonellau, fodd bynnag, mae'r darpariaethau statudol wastad wedi amlinellu'r gofyniad ariannol i alluogi S4C i ddarparu gwasanaeth Cymraeg o ansawdd uchel.

Mae'r Adran dros Ddiwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon wedi gwahodd S4C i gyfrannu tystiolaeth at eu hadolygiad o fodel y Drwydded Deledu. Drwy'r dystiolaeth honno, rydym yn pwysleisio bod angen cyllid digonol, rhagweladwy, a chynaliadwy ar S4C fel egwyddorion craidd. Bydd y modd caiff S4C ei hariannu ar ôl 2028 yn effeithio'n uniongyrchol ar ba mor dda y gall ymateb i heriau a chwrdd â gofynion ei chynulleidfa, a'r gwerth diwylliannol, economaidd a chymdeithasol y gall ei greu yng Nghymru dros y degawdau i ddod.

Effaith Economaidd S4C

Ers ei sefydlu, mae S4C wedi cydnabod bod ganddi gyfrifoldeb a swyddogaeth bwysig i gyfrannu at ddyfodol iaith, diwylliant, cymdeithas ac economi Cymru. Rydym yn falch iawn o'r rhan rydym wedi ei chwarae yn llwyddiant y diwydiannau creadigol yng Nghymru ac o'r gadwyn gref o gwmnïau cynhyrchu annibynnol sydd wedi eu sefydlu yma.

Blaenoriaeth gyntaf S4C yw darparu gwasanaeth o ansawdd uchel ar deledu a phlatfformau digidol sydd yn cwrdd â gofynion ei chynulleidfa. At y perwyl hwn, rydym yn comisiynu rhaglenni ar sail y syniad gorau ac yn ymdrechu i adlewyrchu Cymru gyfan drwy'r ddarpariaeth. Y duedd yw ein bod ni felly yn buddsoddi ac yn comisiynu ein cynnwys gan gwmnïau cynhyrchu ledled Cymru ac mae ein cwmnïau cadwyn gyflenwi yn eu tro yn chwarae rhan bwysig yn eu heconomïau lleol.

Mae [adroddiad diweddar gan gwmni Wavehill](#) ar effaith economaidd a chymdeithasol gweithgareddau S4C yn dangos bod S4C yn cefnogi 1,900 o swyddi ledled Cymru ac yn cyfrannu £1.53 at economi Cymru am bob £1 mae'n ei dderbyn o incwm Ffi'r Drwydded.

Heb os, mae'n bwysig bod cyfraniad economaidd a chymdeithasol S4C yn cael ei deimlo ym mhob cwr o Gymru. Rydym yn adrodd yn flynyddol ar ein gwariant ar gynnwys ac yn nodi dosraniad y gwariant hynny ar sail lleoliadau swyddfeydd y cwmnïau cynhyrchu sydd yn creu ein rhaglenni yn Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon S4C.

Dylid nodi, o flwyddyn i flwyddyn, mae'r dosraniad o wariant ar gynnwys yn amrywio o ganlyniad i ystod comisiynau ac amserlen ddarlledu flynyddol S4C. Dylid nodi hefyd mai un ffon fesur yw hon, ac nad ydy'r dosraniad hynny o reidrydd yn adlewyrchiad o wariant cynrychiadau S4C ar draws y wlad na chwaith y gynrychiolaeth ar-sgrin o gymunedau amrywiol Cymru.

Ddiwedd y llynedd, fe nodwyd bum mlynedd ers sefydlu Canolfan S4C Yr Egin yng Nghaerfyrddin ac fe ffilmwyd cyfres ddrama *Bariau* yn y Stiwdios Aria newydd yn Llangefni. Dyma'r math o fuddsoddiadau uniongyrchol y gall S4C eu gwneud i gefnogi cymunedau ac economïau lleol yng ngorllewin a gogledd Cymru.

Rydym yn cydnabod bod buddsoddiad, partneriaethau a hwyluso cydweithio yn allweddol wrth gyfrannu at ddatblygiad rhanbarthol. Er enghraifft, mae presenoldeb pencadlys S4C yn Sir Gaerfyrddin yn cynhyrchu cyfanswm o £730,000 mewn gwerth ychwanegol gros mewn blwyddyn ac yn cefnogi dros 10 o swyddi llawn-amser tu hwnt i S4C. Gydag S4C yn gweithredu fel sefydliad angori i'r ganolfan, mae dros 15 o fusnesau yn denantiaid sydd yn galluogi mwy o gydweithio, cysylltiadau a rhannu syniadau o fewn y diwydiannau digidol a chreadigol.

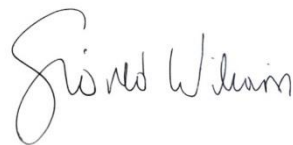
Mae S4C wedi ymrwymo i gomisiynu adroddiad arall ar effaith economaidd a chymdeithasol ei gweithgareddau y flwyddyn ariannol nesaf, ac edrychwn ymlaen at allu diweddarau'r Pwyllgor maes o law ar fannau o gynnydd. Rydym hefyd yn casglu ac yn adrodd ar farn ein cynulleidfa ar y graddau y mae S4C yn llwyddo i adlewyrchu'r amrywiaeth o bobl sydd yn byw yng Nghymru drwy ein rhaglenni.

Ers ei chychwyn bu gwerth S4C yn fwy na sianel deledu, ac mae'n flaenoriaeth inni sicrhau dyfodol cadarn a chynaliadwy i S4C, y sector gynhyrchu yng Nghymru, a'r effaith bwysig ar ein hiaith, economi a'n diwylliant.

Yr eiddoch yn gywir,

Guto Bebb
Cadeirydd dros dro, S4C

Sioned Wiliam
Prif Weithredwr dros dro, S4C